

Riigikogu rahanduskomisjoni istungi protokoll nr 182

Tallinn, Toompea

Neljapäev, 23. oktoober 2025

Algus 11.05, lõpp 12.10

Juhataja: Annely Akkermann (esimees)

Protokollija: Vivian Pöld (konsultant)

Võtsid osa:

Komisjoni liikmed: Diana Ingerainen, Aivar Kokk, Maris Lauri, Riina Sikkut, Aivar Sõerd, Tanel Tein

Komisjoni ametnikud: Tiina Licht (nõunik-sekretariaadijuhataja), Andres Ando (nõunik), Kristo Varend (nõunik), Epp-Sandra Satsmann (konsultant)

Puudusid: Martin Helme, Andrei Korobeinik, Kersti Sarapuu ja Mart Võrklaev

Kutsutud: Rahandusministeeriumi riigieelarve osakonnajuhataja Kadri Tali ja finantstalituse juhataja Viola Mäemurd (3. päevakorrapunkt); Rahandusministeeriumi maksu- ja tollipoliitika osakonna peaspetsialist Anna-Liisa Juhtver (4. ja 5. päevakorrapunkt), Riigikogu Kantselei pressinõunik Gunnar Paal

Päevakord:

1. Vabariigi Valitsuse algatatud Eesti Vabariigi ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelise tulu- ja kapitalimaksudega topeltmaksustamise vältimise ning maksudest hoidumise ja maksupettuste tõkestamise lepingu ja selle juurde kuuluva protokolliga ratifitseerimise seaduse eelnõu (718 SE) teiseks lugemiseks ettevalmistamine
2. Vabariigi Valitsuse algatatud 2025. aasta lisaeelarve seaduse eelnõu (733 SE) teiseks lugemiseks ettevalmistamine
3. Vabariigi Valitsuse algatatud 2026. aasta riigieelarve seaduse eelnõu (737 SE) teiseks lugemiseks ettevalmistamine
4. Vabariigi Valitsuse algatatud mootorsõidukimaksu seaduse muutmise seaduse (694 SE) teiseks lugemiseks ettevalmistamine
5. Rahanduskomisjoni algatatud mootorsõidukimaksu seaduse muutmise seaduse eelnõu (677 SE) teiseks lugemiseks ettevalmistamine
6. Info ja muud küsimused

1. Vabariigi Valitsuse algatatud Eesti Vabariigi ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelise tulu- ja kapitalimaksudega topeltmaksustamise vältimise ning maksudest hoidumise ja maksupettuste tõkestamise lepingu ja selle juurde kuuluva protokolliga ratifitseerimise seaduse eelnõu (718 SE) teiseks lugemiseks ettevalmistamine

Annely Akkermann teavitas, et eelnõule muudatusettepanekuid ei ole laekunud. Kui laekuvad, siis komisjon vaatab need läbi 03.11.2025 istungil. Ta tegi ettepaneku teha menetluslikud otsused.

Otsustati:

1.1. Teha ettepanek võtta eelnõu täiskogu päevakorda 05.11.2025 (konsensus: Annely Akkermann, Diana Ingerainen, Aivar Kokk, Maris Lauri, Riina Sikkut, Aivar Sõerd, Tanel Tein).

1.2. Teha ettepanek teine lugemine lõpetada (konsensus: Annely Akkermann, Diana Ingerainen, Aivar Kokk, Maris Lauri, Riina Sikkut, Aivar Sõerd, Tanel Tein).

1.3. Teha ettepanek viia läbi eelnõu lõpphääletus (konsensus: Annely Akkermann, Diana Ingerainen, Aivar Kokk, Maris Lauri, Riina Sikkut, Aivar Sõerd, Tanel Tein).

2. Vabariigi Valitsuse algatatud 2025. aasta lisaeelarve seaduse eelnõu (733 SE) teiseks lugemiseks ettevalmistamine

Annely Akkermann teavitas, et eelnõu muudatusettepanekute tähtaeg on 27.10. Kui muudatusettepanekud laekuvad, siis komisjon vaatab need läbi 03.11.2025 istungil. Ta tegi ettepaneku teha menetluslikud otsused.

Otsustati:

2.1. Teha ettepanek võtta eelnõu täiskogu päevakorda 05.11.2025 (konsensus: Annely Akkermann, Diana Ingerainen, Aivar Kokk, Maris Lauri, Riina Sikkut, Aivar Sõerd, Tanel Tein).

3. Vabariigi Valitsuse algatatud 2026. aasta riigieelarve seaduse eelnõu (737 SE) teiseks lugemiseks ettevalmistamine

Annely Akkermann teavitas, et laekunud on Rahandusministeeriumi ettepanek ja 42 muudatusettepanekut Riigikogust.

Muudatusettepanekute esitajate esindajad tutvustavad tänasel istungil oma ettepanekuid ja seisukohtade kujundamine toimub teisipäeval, 4. novembril.

Lisaks on laekunud Riigikohtu ettepanek ja Õiguskantsleri ettepanek nende eelarvete muutmiseks.

Riigikogust on laekunud muudatusettepanekud vastavalt:

- 1) Aivar Sõerd 1 ettepanek. Lisa 1
- 2) Mart Võrklaev 1 ettepanek. Lisa 2
- 3) EKRE fraktsioon 4 ettepanekut. Lisa 3
- 4) Keskerakonna fraktsioon 8 ettepanekut. Lisa 4
- 5) Isamaa fraktsioon 10 ettepanekut. Lisa 5
- 6) Sotsiaaldemokraatlik fraktsioon ja liikmed 18 ettepanekut. Lisa 6

Aivar Sõerdi sõnul on Justiits- ja Digiministeeriumi tulemusvaldkonna „õigusriik programmi“ tegevuse „konkurentsivõimelise ärikeskkonna“ mõõdiku osas näha tuntavat langust. Ülemaailmses innovatsiooniindeksis oli Eesti 2024. aastal 16. kohal. Riigieelarves on aga arvestatud näitaja olulise halvenemisega, kuna 2026. aasta sihttasemeks on seatud 22. koht indeksis. Ta tutvustas muudatusettepanekut, mille eesmärk on suunata osa rohereformi- ja keskkonnateadlikkuse valdkonna kulude kasvuks ettenähtud raha konkurentsivõime arendamise valdkonda.

Kadri Tali selgitas, et mõõdiku eesmärk Justiits- ja Digiministeeriumi all ei ole saavutada täpselt 22. kohta, vaid tagada, et Eesti ei langeks madalamale kui 22. koht. Teisisõnu, eesmärgiks on hoida Eesti positsiooni paremate riikide hulgas. Esitatud ettepanek on oma iseloomu poolest sümpaatne, kuid sisuliselt ei saa seda toetada, sest rohereformi elluviimiseks on ette nähtud täiendavad välisvahendid. Baasrahastuse tasemel arenguhüpet saavutada ei ole võimalik. Indikaatorite dünaamika näitab, et tulemused hakkavad kasvama alates 2025.–2026. aastast ning nende saavutamiseks kasutatakse taaste- ja vastupidavusraha (RRF) ja

struktuurifondide toetusi. Kui vaadata, millised kulud selles programmegevuses tõusevad, siis need on just välistoetused.

Viola Mäemurd lisas, et kui otsustada suunata lisaraha justiitsvaldkonda, siis peaks ettepanek sisaldama ka vastava mõõdiku korrigeerimist. Praegune mõõdikutase on alla 22, mistõttu pelgalt rahalise lisapanuse tegemine ilma mõõdikut muutmata ei suurenda tegelikult valdkonna ambitsiooni ega ka tulemuslikkust.

Aivar Kokk tutvustas Isamaa fraktsiooni esitatud muudatusettepanekuid.

Annely Akkermanni sõnul peab eelarve olema koostatud põhiseaduspäraselt. Põhiseaduse järgi koostab eelarve Vabariigi Valitsus, mitte erakond, mistõttu ei saa Isamaa fraktsiooni alternatiivne eelarve olla põhiseaduspärane. Lisaks peab eelarve hõlmama kõiki riigi tulusid ja kulusid, kuid esitatud variandis on toodud vaid üksikud valitud kulud. Seetõttu esitatud dokument ei vasta eelarve baasseaduse nõuetele ega kujuta endast terviklikku riigieelarvet. Antud juhul on tegemist ikkagi Isamaa fraktsiooni ettepanekuga, mitte alternatiivse eelarvega, valitsuse esitatud eelarve asemel.

Annely Akkermann juhtis tähelepanu esimesele muudatusettepanekule, milles on tehtud muudatused eelarve ülesehitusele. Ta küsis, kas muudatusettepanek ei peaks olema esitatud n-ö baaseelarve seaduse kohta. Kümnenenda muudatusettepanekuga soovitakse tekstiparagrahvi täiendada, pannes valitsusele kohustusi. Ta tundis huvi, kas muudatusettepanekute esitajad tajusid, et see on probleem.

Aivar Kokk vastas, et ettepanek on selleks esitatud, et kogu eelarve oleks nimelt sellisena ülesehitatud ja koostatud.

Riina Sikkut ja **Anti Allas** tutvustasid Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsiooni ja fraktsiooniliikmete eraldi esitatud muudatusettepanekuid.

Aivar Sõerd kommenteeris, et eranditult on tegemist ettepanekutega, mis põhinevad klassikalisel käsitlusel, see tähendab olemasolevate toetuste ja eraldiste suurendamist. Muudatusettepanekutes rõhutatakse vajadust suunata ressursse ümber majandusliku sisu järgi, suurendades toetusi, näiteks tõstes nii ERSO eraldist, sporditoetusi, koolitoidutoetust kui ka bussiliinide dotatsiooni. Samuti nähakse ette ja põllumajanduse eest makstava kompensatsiooni suurendamist.

Annely Akkermann märkis, et esitatud muudatusettepanekute mõju peaks tõepoolest avalduma vastavate tulemusnäitajate paranemises, sõltuvalt sellest, kuhu vahendid suunati. Katteallikana on valdavalt kasutatud Vabariigi Valitsuse reservi, aga tuleb rõhutada, et reservi kasutamine peab olema põhjendatud ja läbipaistev ning selle mitmekordne ülekasutamine ei ole jätkusuutlik praktika.

Kadri Tali sõnul arvutati Rahandusministeeriumis kulud kokku ja need on 256,8 miljonit eurot, ehk 0,6% SKP-st. Vabariigi Valitsuse erakorralises reservis on 36,8 miljonit eurot, seega on summa esitatud ettepanekutega seitsmekordselt ületatud.

Ta lisas märkusena, et ei saa öelda, et sotsiaaldemokraatide ettepanekud on majandusliku sisu põhised, vaid pigem sisust lähtuvad. Majanduslik sisu tähendaks tööjõukulusid, majandamiskulusid ja toetusi.

Viola Mäemurd tutvustas Rahandusministeeriumi muudatusettepanekut. Lisa 7. Ta märkis, et välja saab tuua kolm peamist valitsemisalade vahelist muudatust. Üks neist puudutab USA-ga sõlmitud koostöölepe raames saadud vahendeid, mida nimetatakse nõ Danske rahaks. Algse eelnõu kohaselt olid planeeritud need vahendid suunata Justiits- ja Digiministeeriumi eelarvesse, kuid Euroopa Komisjon on otsustanud toetada konkreetseid projekte ning jaotada raha valitsemisaladele, 10 000 eurot Kliimaministeeriumile, 780 000 eurot Rahandusministeeriumile ja 969 000 eurot Siseministeeriumile.

Teine oluline muudatus puudutab IT-kulude ümberjaotust valitsemisalade vahel. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium (MKM) suunab Keskkonnaministeeriumi infotehnoloogiakeskusele (KMIT) rahalisi vahendeid, mis kajastuvad programmitegevuses, kesksete IT-teenuste osutamises või investeeringutes. Rahandusministeerium suunab vahendid Justiits- ja Digiministeeriumis Riigi Info- ja Kommunikatsioonitehnoloogia Keskusele (Riigi IT Keskus, RIT), kuna RIT pakub privaat pilveteenust. Nende kulud kajastuvad programmitegevuses, mis hõlmab digiriigi teenuste ja platvormide tagamist. Kolmanda muudatusena suunab Regionaal- ja Põllumajandusministeerium vahendid Kliiministeeriumi programmi tegevusse „raudteetranspordi taristu arendamine ja korrashoid“ rahvusvahelise reisirongiliikluse dotatsiooni. Seda tulenevalt asjaolust, et ühistranspordiseaduse kohaselt vastutab rahvusvahelise ühistranspordipoliitika elluviimise eest Kliiministeerium. Ülejäänud muudatused on peamiselt tehnilised ning puudutavad valitsemisala siseseid täpsustusi.

Anneli Akkermann küsis, kas nn Danske raha (50 miljonit eurot) on juba otsustatud, kuidas seda kasutama hakatakse.

Viola Mäemurd vastas, et Euroopa Komisjon otsustas kogu summa on 48,8 miljonit eurot. See raha on jaotatud erinevate aastate ja projektide vahel. Kõige suurem summa, 25 miljonit eurot, on planeeritud 2028. aastasse. Täpne jaotus sõltub sellest, kuidas projekte järgmiste aastate jooksul ellu viiakse.

Maris Lauri tundis huvi, kas mõned kavandavatest projektidest vajavad seadusemuudatusi või kas need muudatused on tehtud. Raha ei tohiks kulutada enne, kui on kindel, et seadusandja aktsepteerib antud lahendust või tegevust. Isegi arendustegevuse puhul tuleb olla ettevaatlik ja veenduda, et kavandatav vastab kehtivatele seadustele ja regulatsioonidele. Vastasel juhul võib tekkida olukord, kus tehtud investeeringud osutuvad kasutuks või nõuavad hiljem kallist ümberkorraldamist.

Viola Mäemurd vastas, et kuna tegemist on arendusprojektidega, siis praeguses etapis seadusemuudatusi vaja ei ole. Valitsemisala raames täpsustatakse, kas pärast projekti lõpetamist on seadusemuudatuste vajadus või kas neid planeeritakse.

Diana Ingerainen küsis, kui suur summa Danske rahast on kavandatud eraldada Rahapesu Andmebüroole (RAB).

Viola Mäemurd vastas, et seletuskirjas on välja toodud, et Rahandusministeeriumi valitsemisalast suunatakse rahalised vahendid Rahandusministeeriumi Infotehnoloogiakeskusele (RmIT), Rahandusministeeriumile endale ning Maksu- ja Tolliametile (MTA). RABile eraldi raha ette nähtud ei ole. Kuna projektid kestavad kuni aastani 2030, siis võib olla, et järgnevatel aastatel, kuid käesoleval aastal seda ei toimu. Võimalik, et RAB alustab oma projektidega aastal 2027. Rahandusministeerium täpsustab.

Aivar Sõerd küsis Statistikaameti 8 515 euro suunamise kohta.

Kadri Tali vastas, et Statistikaamet lihtsalt majandab efektiivsemalt ja saab selle võrra kokku hoida, et oma sisulise töö kvaliteeti tõsta.

Aivar Sõerdi sõnul on Sotsiaalkindlustusametil (SKA) probleem. Nende eelarvepildist näib, et palgad kasvavad 31%, kuid tegelikkuses palgad hoopis vähenevad. See moonutus tekib seetõttu, et arvutustes on koos palgatõusuga arvestatud ka eripensionid ja avaliku teenistuja pensioni suurendused. Need pensionikulud suurendavad tööjõukulu numbraid, kuigi tegelikud töötasud ei kasva. Kas oleks vajalik teha muudatus, et eripensionid tõstetaks SKA tööjõukuludest välja?

Maris Lauri selgitas, et see puudutab tegelikult teemat, mis on käsitletud ka baasseaduse muudatustes. Nimelt peavad seadustest tulenevad kohustused olema selgelt eraldi välja

toodud. Kuigi seaduses on nimetatud ka konkreetne summa, ei ole Riigikogu seda teemat põhjalikult arutanud, samuti ei ole rahanduskomisjon selle üle arutelu pidanud.

Viola Mäemurd vastas, et eripensionid on kõik korrektselt välja toodud, kuid nende tulemuseks tuleb Sotsiaalkindlustusameti enda tööjõukulude osas teha lahutustehe. Otse ei ole kahjuks võimalik näha, kui palju Sotsiaalkindlustusameti tööjõukulud muutuvad.

Annely Akkermann tegi ettepaneku korraldada uuel aastal seminar, mis keskendub rahapesu tõkestamise seadusandluse kitsaskohtadele. MONEYVAL-i Eesti raportis anti mitmeid lubadusi ja soovitusi seadusandluse täiustamiseks ning eeldatavasti toimub tulevikus ka nende lubaduste täitmise seire. Seminari eesmärk on hinnata, kui kaugele ollakse seadusandlusega jõutud ning tuvastada veel võimalikke probleeme. Ta tänas ettekandjaid ja külalisi muudatusettepanekute tutvustamise ning küsimustele vastamise eest.

Otsustati:

3.1. Jätkata arutelu komisjonis (konsensus: Annely Akkermann, Diana Ingerainen, Aivar Kokk, Maris Lauri, Riina Sikkut, Aivar Sõerd, Tanel Tein).

4. Vabariigi Valitsuse algatatud mootorsõidukimaksu seaduse muutmise seaduse (694 SE) teiseks lugemiseks ettevalmistamine

Annely Akkermann tegi ettepaneku vaadata üle ja hääletada läbi laekunud muudatusettepanekud.

Aivar Kokk tutvustas Isamaa fraktsiooni esitatud ettepanekuid.

Riina Sikkut ja **Anti Allas** tutvustasid Sotsiaaldemokraatliku fraktsiooni ettepanekuid.

Anna-Liisa Juhtver tutvustas rahanduskomisjoni ja Rahandusministeeriumi koostöös valminud muudatusettepanekut.

Komisjon kujundas ettepanekute kohta seisukohad järgmiselt:

1. Eelnõu peakiri -ja teskt muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„Mootorsõidukimaksu seaduse kehtetuks tunnistamise ja liiklusseaduses sõiduautode registreerimistasu kehtetuks tunnistamise seadus

§ 1. Mootorsõidukimaksu seaduse kehtetuks tunnistamine

Mootorsõidukimaksu seadus tunnistatakse kehtetuks.

§ 2. Liiklusseaduse osaline kehtetuks tunnistamine

Liiklusseaduse peatükk 12³. (REGISTREERIMISTASU) tunnistatakse kehtetuks.

§ 3. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 1. jaanuaril 2026. aastal.“

Isamaa fraktsioon

Juhtivkomisjon: JÄTTA ARVESTAMATA (muudatusettepaneku poolt 1: Aivar Kokk; vastu 5: Annely Akkermann, Diana Ingerainen, Maris Lauri, Aivar Sõerd, Tanel Tein; erapooletuid 0).

Annely Akkermann selgitas, et muudatusettepanek ei kuulu täiskogus teisel lugemisel hääletamisele vastavalt RKKTS § 106 lõike 2 teisele lausele.

2. Teha eelnõus järgmised muudatused:

2.1. Täiendada eelnõu § 1 punktiga 5 (muutes vastavalt järgmiste punktide numeratsiooni)

järgmises sõnastuses:

5) paragrahvi 15 täiendatakse punktiga 1¹ järgmises sõnastuses:

„1¹) liiklusregistris registreeritud mootorsõidukit, mis kuulub raske või sügava liikumispuudega isikule, raske või sügava intellektipuudega isikule või raske või sügava nägemispuudega isikule või tema seaduslikule esindajale, abikaasale või registreeritud elukaaslasele.“.

Selgitus: Muudatusettepaneku esitamise aluseks on Eesti Puuetega Inimeste Koja poolt 27.09.2025 saadetud pöördumine Vabariigi Presidendi Kantselei ja Riigikogu (sh fraktsioonide) poole. Puudega isikule ei ole isiklik sõiduvahend mugavus, vaid hädavajalik vahend, mis võimaldab ühiskonnaelus osaleda. Käesolev muudatusettepanek näeb ette sihtrühmapõhise maksuvabastuse. Kuna valitsus on planeerinud käesoleva eelnõu muudatustega soodustusi ka lastega peredele, siis oleks õiglane, kui riik võtaks arvesse ka puuetega inimeste olukorda ning võimaldaks maksuvabastuse raske või sügava liikumispuudega, raske või sügava intellektipuudega, raske või sügava nägemispuudega isikule või eelmainitud sihtgruppi kuuluva isiku seaduslikule esindajale, abikaasale, registreeritud elukaaslasele. Maksuvabastust oleks riigil lihtne rakendada, kuna riigil on võimalik registreeritud andmete põhjal saada informatsiooni mootorsõidukite omanike, puudega inimeste puude raskusastme ja puude liigi ning ka perekondlike ja juriidiliste seoste kohta (abikaasa, registreeritud kooselu, lapsevanem, eestkostja). Kokkuvõtteks muudatusettepanekuga täiendatakse seadust sihtrühmapõhise maksuvabastusega, et vähemalt ühele sõidukile puudega inimese kohta rakenduks maksuvabastus.

2.2. Täiendada eelnõu § 1 punktiga 9 (arvestades muutunud punktide numeratsiooni) järgmises sõnastuses:

9) seadust täiendatakse §-ga 17² järgmises sõnastuses:

„§ 17². Mootorsõidukimaksu kohustusest vabastamise erikord

Maksu- ja Tolliamet kontrollib 2025. aastal mootorsõidukimaksu teate saanud isikute õigust vastavalt käesoleva seaduse § 15 punktile 1¹ saada maksukohustusest vabastamist ning tunnistab maksuteate kehtetuks hiljemalt 2025. aasta 1. detsembril.“.

Anna-Liisa Juhtver selgitas, et puudega inimeste maksukohustusest vabastamise või selle vähendamise teema on ministeeriumil töösse võetud ja sellega tegeletakse.

Riina Sikkut küsis, kas on plaanis kohtumised Eesti Puuetega Inimeste Kojaga.

Anna-Liisa Juhtver vastas, et suhtlus toimub nii Sotsiaalkindlustusameti (SKA) kui ka Sotsiaalministeeriumiga. Peamine murekoht on selles, et SKA süsteemid ei võimalda hetkel liidestuste loomist ning nende arendusplaanid näevad ette liidestuste teostamist mitte varem kui alates 2027. aastast.

Anti Allas tundis huvi, kas võib olla nii, et ajalise nihkega tehakse otsus ära, aga rakendatakse siis, kui see vastav liides on tehtud ja töötab.

Anna-Liisa Juhtver vastas, et jah, see võib nii minna. Võib-olla võiks vahepealseks perioodiks luua mõne toetusmeetme, kuid igal juhul suhtleme erinevate osapooltega, et see murekoht lahendada.

Annely Akkermann küsis, kas Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsioon oleks nõus antud muudatusettepaneku tagasi võtma.

Anti Allase sõnul ei ole nad nõus ettepanekut tagasi võtma.

Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsioon

Juhtivkomisjon: JÄTTA ARVESTAMATA (muudatusettepaneku poolt 2: Riina Sikkut, Aivar Kokk; vastu 5: Annely Akkermann, Diana Ingerainen, Maris Lauri, Aivar Sõerd, Tanel Tein; erapooletuid 0).

3. Täiendada eelnõu § 1 punktiga 6 (muutes vastavalt järgmiste punktide numeratsiooni) järgmises sõnastuses:

6) seaduse 3. peatükki täiendatakse §-ga 15³ järgmises sõnastuses:

„§ 15³. Mootorsõidukimaksu regionaalne maksuleevendus:

(1) Mootorsõidukimaksu regionaalne maksuleevendus kehtib ühele sõiduõigust omavale isikule ühe liiklusregistris registreeritud mootorsõiduki kohta järgmiselt:

- 1) Tallinnas ja Tartus on aastamaksu koefitsient 1,0;
- 2) Tallinna ja Tartuga piirnevates omavalitsustes on aastamaksu koefitsient 0,9;
- 3) kõikides teistes omavalitsustes on aastamaksu koefitsient 0,5.“.

Diana Ingerainen sõnul tekib probleem inimestel, kes elavad mitmes kohas, näiteks maakodus ja linnas. Maakodus on küll tore, kuid tegelikult tegutsevad nad ka linnas. Kuidas seda probleemi lahendada või mida selle puhul arvestada?

Anti Allas vastas, et maksuleevendus kehtiks siis, kui isiku sissekirjutus asub maakodus. Eesmärk ei ole olnud täielikult automaks kaotada, vaid kehtestada väike koefitsiendipõhine erinevus, mis näitab, et maainimesi on märgatud ning annab neile ka mõningat rahalist leevendust. See ei põhjusta massilist ümberregistreerimist.

Riina Sikkut kommenteeris, et tegelikkuses ainsad erisused, mida on otstarbekas kindlalt toetada on alarmsõidukid ja ümberehitatud sõidukid, et säilitada olemasolev maksuloogika. Kui aga anda maksusoodustus esimesest lapsest alates automaatselt ka inimesele, kes lapsi ise ei kasvata, siis tuleb tunnistada, et Anti Allase ja Madis Kallase ettepanek, mis diferentseerib maksusoodustuse regionaalselt, on kindlasti palju sihipärasem ja sobivam lahendus. See lahendus eeldab ka andmevahetust rahvastikuregistriga ning võib aidata laste soodustuse asemel paremini saavutada õiglasemat mõju.

Anti Allasse sõnul saab järgnevate lugemiste käigus seda teemat veel detailsemalt analüüsida. Tegelikult ei ole risk eriti suur, kuna tegemist on ainult ühe auto aastamaksuga, mille puhul seda protseduuri rakendatakse. Kõik muud hüved sõltuvad siiski sellest, milline on inimese tegelik sissekirjutus. Kindlasti näiteks ei vaheta tallinlane tasuta ühistranspordi õigust Võrumaa vastu. Teiseks võiksime aluseks võtta koha, kus inimene eelmisel aastal kõige kauem elas, aga see oleks juba keerulisem.

Annely Akkermann selgitas, et käesoleva eelnõu menetluse käigus ei ole võimalik seda enam arutada. Kindlasti tuleb aga mootorsõidukimaksu seaduses teha veel muudatusi, et parandada puuetega inimeste olukorda.

Anti Allas ja Madis Kallas

Juhtivkomisjon: JÄTTA ARVESTAMATA (muudatusettepaneku poolt 1: Riina Sikkut; vastu 5: Annely Akkermann, Diana Ingerainen, Maris Lauri, Aivar Sõerd, Tanel Tein; erapooletuid 0).

Annely Akkermann selgitas, et muudatusettepanek ei kuulu täiskogus teisel lugemisel hääletamisele vastavalt RKKTS § 106 lõike 2 teisele lausele.

4. Teha eelnõus järgmised muudatused:

4.1. Täiendada eelnõu uue §-ga 2 (muutes järgnevate sätete numeratsiooni) järgmises sõnastuses:

„§ 2. Liiklusseaduse muutmise

Liiklusseaduse § 190²² täiendatakse lõikega 10 järgmises sõnastuses:

„(10) M1-kategooria mootorsõiduki, millel on rohkem kui seitse istekohta, registreerimistasu arvutatakse N1-kategooria mootorsõiduki registreerimistasu määra alusel.““;

Selgitus: Muudatuse eesmärk on tagada maksukoormuse õiglasem ja otstarbekam jaotus M1- ja M1G-kategooria mootorsõidukitele, millel on rohkem kui seitse istekohta. M-kategooria sõiduki registreerimistasu arvutatakse kolme komponendi summana: baasosa, massiosa ja CO₂ eriheide. N-kategooria sõiduki tasu arvutatakse aga kahe komponendi summana. Paljud 8 ja 9 istekohaga M1-kategooria sõidukid on oma olemuselt ja kasutusotstarbalt lähedased N1-kategooria sõidukitele (väikebussid, pereautod), mistõttu on põhjendatud rakendada nendele samasugust registreerimistasu arvestust nagu N1-kategooria puhul. Muudatus on lisaks nende üldise maksumäära langetamisele eriti oluline paljulapselistele peredele, puudega isikutele ja nende lähedastele, kellel võib olla kõrgendatud vajadus soetada suurem sõiduk, et tagada pere või abivajaja igapäevane liikumisvajadus. Lähtudes 2024. aasta sõidukite esmaregistreerimise andmetest, väheneb laekumine riigieelarvesse kuni üks miljon eurot aastas. Tüüpilise (mediaani) esmaregistreeritud sõiduki registreerimistasu langeks 2200 eurolt 530 eurole ehk N1-kategooria miinimumi lähedale.

4.2. Muuta ja sõnastada eelnõu § 2 (uue numeratsiooniga § 3) punkt 2 järgmiselt:
„(2) Käesoleva seaduse § 1 punkt 4 ja § 2 jõustuvad 2026. aasta 1. jaanuaril.“.

Selgitus: Kuna teeme ettepaneku täiendada eelnõu uue §-ga 2, millega lisatakse liiklusseaduse § 190²² uus lõige 10, on vajalik määrata ka selle sätte jõustumise aeg. Jõustumise kuupäevaks on planeeritud 2026. aasta 1. jaanuar, et tagada piisav ettevalmistusaeg maksuhaldurile uue regulatsiooni rakendamiseks.

Ettepanekud muudatuste tegemiseks esitas Rahandusministeerium.

Annely Akkermanni märkis, et Eesti Puuetega Inimeste Koja ettekandes toodi välja, et selliseid masinaid kasutatakse palju invatranspordiks ning puuetega inimesed võtavad sealt istmed välja, et saada rohkem ruumi oma abivahenditele ja ratastoolidele. Kas see muudatusettepanek võiks leevendada puuetega inimeste olukorda ja suurperede olukorda?
Anna-Liisa Juhtver kinnitas, et see on nii.

Rahanduskomisjon

Juhtivkomisjon: ARVESTADA TÄIELIKULT (konsensus: Annely Akkermann, Diana Ingerainen, Aivar Kokk, Maris Lauri, Riina Sikkut, Aivar Sõerd, Tanel Tein).

Otsustati:

4.1. Teha ettepanek võtta eelnõu täiskogu päevakorda 05.11.2025 (konsensus: Annely Akkermann, Diana Ingerainen, Aivar Kokk, Maris Lauri, Riina Sikkut, Aivar Sõerd, Tanel Tein).

4.2. Teha ettepanek teine lugemine lõpetada (konsensus: Annely Akkermann, Diana Ingerainen, Aivar Kokk, Maris Lauri, Riina Sikkut, Aivar Sõerd, Tanel Tein).

4.3. Kui teine lugemine lõpetatakse, teha ettepanek võtta eelnõu täiskogu päevakorda ja viia läbi lõpphääletus 12.11.2025 (konsensus: Annely Akkermann, Diana Ingerainen, Aivar Kokk, Maris Lauri, Riina Sikkut, Aivar Sõerd, Tanel Tein).

5. Rahanduskomisjoni algatatud mootorsõidukimaksu seaduse muutmise seaduse eelnõu (677 SE) teiseks lugemiseks ettevalmistamine

Annely Akkermann märkis, et eelnõu osas on endiselt küsimusi ja tekitab suurt muret asjaolu, kuidas muuta käesolevat rahanduskomisjoni algatatud eelnõu 677 SE, et oleks tagatud Õiguskantsleri osundatud seaduste kooskõla põhiseadusega. Kaasamiskoosolekul arutati põhjalikult menetlussätteid, eriti registreerimistasu tagastamise küsimust, sealhulgas, kui tasu on valesti makstud.

Eesti Liisingühingute Liit ja Autode Müügi- ja Teenindustevõtete Eesti Liit kirjeldasid

juhtumeid, kus autoostu tehingu käigus on ostja tasunud registreerimistasu, kas eraldi või auto hinna osana automüüjale. Kui omandiõigus on tehingu tulemusena ostjale üle läinud ja registreerimistasu on kantud riigi tuludesse, siis ostjal on siiski seadusest tulenevalt võimalus tehingust taganeda kahe nädala jooksul. Sellisel juhul tekib küsimus, kuidas toimida registreerimistasu tagastamisega, kuna see on juba riigi tuludesse jõudnud. Sellele probleemile osundas Õiguskantsler. Registreerimistasu on sarnane riigilõivule, kuid tegelikult sisaldab see ka maksutunnuseid. Selle määr ei ole määratud registrikulude katteks, vaid registreerimistasu arvutamisel võetakse aluseks auto vanus, mootorivõimsus ja CO₂-heide.

Aivar Kokk arvas, et võib olla tuleks tasu teha kaheks.

Anna-Liisa Juhtveri sõnul Rahandusministeeriumis registreerimistasu tagastamist analüüsitakse.

Annely Akkermann tegi ettepaneku, et esmaspäeval, 3. novembril on teema rahanduskomisjoni istungil uuesti ülevaatamisel.

Annely Akkermann tegi ettepaneku vaadata üle ja hääletada läbi laekunud muudatusettepanek.

Aivar Kokk tutvustas Isamaa fraktsiooni esitatud muudatusettepanekut.

Komisjon kujundas ettepanekute kohta seisukohad järgmiselt:

1. Eelnõu peakiri ja test muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„Mootorsõidukimaksu seaduse kehtetuks tunnistamise ja liiklusseaduses sõiduautode registreerimistasu kehtetuks tunnistamise seadus

§ 1. Mootorsõidukimaksu seaduse kehtetuks tunnistamine

Mootorsõidukimaksu seadus tunnistatakse kehtetuks.

§ 2. Liiklusseaduse osaline kehtetuks tunnistamine

Liiklusseaduse peatükk 12³. (REGISTREERIMISTASU) tunnistatakse kehtetuks.

§ 3. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 1. jaanuaril 2026. aastal.“

Isamaa fraktsioon

Juhtivkomisjon: JÄTTA ARVESTAMATA (muudatusettepaneku poolt 2: Riina Sikkut, Aivar Kokk; vastu 5: Annely Akkermann, Diana Ingerainen, Maris Lauri, Aivar Sõerd, Tanel Tein; erapooletuid 0).

Otsustati:

5.1. Teha ettepanek võtta eelnõu täiskogu päevakorda 05.11.2025 (konsensus: Annely Akkermann, Diana Ingerainen, Aivar Kokk, Maris Lauri, Riina Sikkut, Aivar Sõerd, Tanel Tein).

5.2. Teha ettepanek teine lugemine lõpetada (konsensus: Annely Akkermann, Diana Ingerainen, Aivar Kokk, Maris Lauri, Riina Sikkut, Aivar Sõerd, Tanel Tein).

5.3. Kui teine lugemine lõpetatakse, teha ettepanek võtta eelnõu täiskogu päevakorda ja viia läbi lõpphääletus 12.11.2025 (konsensus: Annely Akkermann, Diana Ingerainen, Aivar Kokk, Maris Lauri, Riina Sikkut, Aivar Sõerd, Tanel Tein).

6. Info ja muud küsimused

Laekunud on kollektiivne pöördumine "Nõuame eestlaste finantstühistamise lõpetamist!"

(allkirjastatud digitaalselt)
Annely Akkermann
juhataja

(allkirjastatud digitaalselt)
Vivian Põld
protokollija